

A Kúria a dr. Szloboda János ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Földesi Ferenc ügyvéd által képviselt alperes ellen 1.787.023 forint és járulékai megfizetése iránt a Kecskeméti Városi Bíróságon 11.P.621/2011. szám alatt folyamatban volt, és a Kecskeméti Törvényszék 4.Gf.40.022/2012/4. számú ítéletével befejezett perében az alperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperes részére 45.000 (Negyvenötezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az állam javára, felhívásra 178.700 (Egyszázhetvennyolcezer-hétszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes a 2008. június 27-én kelt és 2008. augusztus 04-én módosított adásvételi szerződés alapján gázolajat értékesített a perben nem szereplő ... Bt. részére. A vételár késedelmes megfizetése esetére napi 1 % késedelmi kamatot kötöttek ki. A szerződés biztosítására az alperes, valamint ... készfizető kezességet vállaltak.

A ... Bt. 2010. március 02-i kezdő időponttal felszámolás alá került. A felperessel szembeni vételártartozását a társaság maradéktalanul nem egyenlítette ki.

A felperes 2010. december 21-én fizetési meghagyás kibocsátását kérte az alperessel, valamint ... szemben 1.787.023 forint és annak évi 33 % kamata vonatkozásában. A fizetési meghagyás ... tekintetében 2011. február 19-én jogerőre emelkedett. Az alperes azonban a fizetési meghagyást ellentmondással támadta meg. Az

ellentmondás folytán perré alakult eljárásban a felperes az általa a tőkekövetelés után igényelt késedelmi kamat mértékét évi 30 %-ra leszállította, egyebekben a keresetét a fizetési meghagyásban foglaltak szerint változatlanul fenntartotta.

Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Azzal érvelt, hogy a felperes és a ... Bt. között létrejött szerződés a kikötött kamat mértékére figyelemmel uzsorás szerződésnek minősül, és így a Ptk. 202. §-a értelmében érvénytelen. Megjegyezte, hogy a felperes nem jelentett be hitelezői igényt a betéti társaság ellen indult felszámolási eljárásban, így vele szemben sem jogosult a követelés érvényesítésére.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a keresetet elutasította. A határozat indokolása szerint a felperes és a ... Bt. között létrejött adásvételi szerződés érvénytelensége nem állapítható meg. A felperes azonban nem jelentette be hitelezői igényét az arra nyitva álló határidőben a betéti társasággal szemben indult felszámolási eljárásban, ezért a tartozás megfizetését a kezes alperestől sem követelheti.

A másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet megváltoztatta, és az alperest 1.787.023 forint és annak 2008. október 31. napjától a kifizetés napjáig járó évi 30 % kamata megfizetésére kötelezte.

A jogerős ítélet indokolása szerint a jogvita elbírálása során nem volt jogi jelentősége annak, hogy a felperes nem jelentette be hitelezői igényét a ... Bt.-vel szemben indult felszámolási eljárásban. A hitelezői igény bejelentésére nyitva álló határidőn belül ugyanis fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem benyújtásával érvényesítette igényét az alperessel szemben, így a jogvesztés nem következett be. A tőkekövetelés után felszámított évi 30 %-os mértékű késedelmi kamat pedig nem tekinthető eltúlzottnak. A közte és a felperes között létrejött kezességi szerződés alapján ezért az alperes köteles a ... Bt. tartozását kiegyenlíteni.

A jogerős ítélet ellen - annak hatályon kívül helyezése, és elsődlegesen az elsőfokú ítélet helybenhagyása, másodlagosan pedig a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítása iránt - az alperes élt felülvizsgálati kérelemmel.

Kifejtette, hogy a jogerős ítélet sérti a Ptk. 200. § (2) bekezdését, 202. §-át, 273. § (1), (2) és (3) bekezdéseit, 301. § (1), (2), (3) és (4) bekezdéseit, 301/A. § (1), (2) és (8) bekezdéseit, a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XCIX. törvény (Cstv.) 37. § (1), (2) és (3) bekezdéseit, a 2009. évi LI. törvény 51. § (1), (2), (3) és (4) bekezdéseit,

valamint ellentétes az 1/2010. számú Polgári jogegységi határozatban foglaltakkal.

Álláspontja szerint a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem benyújtása nem volt alkalmas a jogvesztés elhárítására. Az ellentmondás folytán perré alakult eljárásban pedig a felperes a jogvesztő határidő elteltét követően terjesztette elő kereseti kérelmét. Megjegyezte, hogy a hitelezői igény bejelentésére nyitva álló határidő pontos számításához be kellett volna szerezni a ... Bt-vel szemben indult felszámolási eljárás iratait, erre azonban sem az első-, sem a másodfokú eljárásban nem került sor.

Előadta továbbá, hogy a ... Bt. tartozásának pontos mértéke tisztázatlan volt, így a tartozás kiegyenlítése tőle nem volt elvárható. A tőketartozás után természetes személyként az adásvételi szerződésben meghatározott túlzott mértékű napi 1 %-os kamat helyett egyébként is csak az adott naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamat fizetésére lett volna köteles.

Megjegyezte, hogy a tartozás megfizetése nem is állt érdekében, a ... Bt-vel szemben ugyanis annak fizetése képtelensége miatt megtérítési igényt eredményesen nem tudott volna érvényesíteni.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Kúria a felülvizsgálati eljárás eredményeként megállapította, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okból nem jogszabálysértő.

A kezes a kezességi szerződéssel a Ptk. 272. § (1) bekezdése szerint arra vállal kötelezettséget, hogy amennyiben a kötelezett nem teljesít, maga fog helyette a jogosultnak teljesíteni. Ha a felek így állapodtak meg, a kezes a Ptk. 274. § (2) bekezdés a) pontja értelmében nem követelheti azt sem, hogy a jogosult a követelést először a kötelezettől hajtsa be (készfizető kezesség).

A kezes kötelezettsége a Ptk. 273. § (1) bekezdéséből kitűnően ahhoz a kötelezettséghez igazodik, amelyért kezességet vállalt; érvényesítheti azokat a kifogásokat, amelyeket a kötelezett érvényesíthet a jogosulttal szemben. A készfizető kezesség jogi jellegével ellentétes kifogásra azonban a készfizető kezes az 1/2010. számú PJE határozatban foglaltak szerint az ellene a főkötelezettrel szemben bekövetkező jogvesztést megelőzően indított perben nem hivatkozhat. Ennek megfelelően nem hivatkozhat arra sem, hogy a jogosult a követelését a főkötelezett ellen indult

felszámolási eljárásban határidőn belül nem érvényesítette. A felszámolási eljárásban bekövetkező jogvesztés ugyanis a készfizető kezest a teljesítés alól nem mentesíti, mivel a jogvesztést saját szerződésszerű magatartásával (a jogosult követelésének teljesítésével) elháríthatta volna.

A ... Bt. felszámolását a rendelkezésre álló adatok szerint 2009. július 27-én kezdeményezték. A Cstv. akkor hatályos 37. § (1) bekezdése akként rendelkezett, hogy a hitelezői igényeket a felszámolás közzétételétől számított legkésőbb egy éven belül lehet a felszámoló részére bejelenteni. Kétségtelen, hogy a Cstv. 37. § (1) bekezdésének 2009. szeptember 01-jén hatályba lépett módosítása az igénybejelentési határidőt 180 napra rövidítette le. Ez a módosított rendelkezés azonban a 2009. évi LI. törvény 51. § (1) és (4) bekezdése értelmében a 2009. szeptember 01-jét megelőzően kezdeményezett felszámolási eljárásokban nem alkalmazható. Mindezekre figyelemmel a felperes a ... Bt. felszámolása elrendelésének közzétételétől számított egy éven belül, vagyis legkésőbb 2011. március 02-ig jelenthette volna be hitelezői igényét a betéti társaság ellen indult felszámolási eljárásban, illetve a jogvesztés elhárítása érdekében e határidőben érvényesíthette igényét a készfizető kezes alperessel szemben.

A fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem előterjesztésének a Pp. 315. § (5) bekezdése szerint ugyanaz a hatálya, mint a keresetlevél beadásának, vagyis szintén az igény érvényesítését jelenti. A felperes pedig az ügy iratai szerint az egyéves jogvesztő határidőn belül, 2010. december 21-én kezdeményezte az alperessel szemben a fizetési meghagyás kibocsátását, a jogvesztés tehát nem következett be.

A perbeli követelés - a jogerős ítélet indokolásában helyesen kifejtetteknek megfelelően - érvényes szerződésből származik, és összege is ismert volt az alperes számára. Nem volt ezért törvényes akadálya annak, hogy az alperes a tartozást kiegyenlítse, és megtérítési igényét a Ptk. 276. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel bejelentse a ... Bt. felszámolójának. Az a körülmény, hogy az alperes úgy ítélte meg, hogy a betéti társaság fizetéseképtelensége miatt nem áll érdekében a tartozás megfizetése, az őt készfizető kezesként terhelő helytállási kötelezettség alól nem mentesítheti.

Alaptalanul hivatkozott az alperes arra is, hogy a tőketartozás után a felperes és a ... Bt. között létrejött adásvételi szerződésben meghatározott késedelmi kamat helyett csupán a törvényes mértékű késedelmi kamat fizetésére kötelezhető. A kezes kötelezettsége ugyanis a Ptk. 273. § (1) bekezdése értelmében e vonatkozásban is ahhoz a kötelezettséghez igazodik, amelyért kezességet vállalt, és a Ptk. 273. § (2) bekezdése szerint a

kezesség elvállalása után esedékessé vált mellékszolgáltatásokra is kiterjed. A Ptk. 301. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű késedelmi kamat alkalmazására ezért az adásvételi szerződésben rögzített eltérő kamatkikötésre figyelemmel nem kerülhetett sor.

A szerződésben megjelölt késedelmi kamat mértéke kétségtelenül eltúlzott volt, a felperes azonban a tőkekövetelése után a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmében, illetve a per során már jóval alacsonyabb mértékű, csupán évi 30 % késedelmi kamatot igényelt. Ez a kamat pedig – a másodfokú bíróság helyes álláspontjának megfelelően – nem tekinthető túlzott mértékűnek.

Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályok megsértése nélkül kötelezte az alperest a tartozás megfizetésére.

A kifejtettek értelmében a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta, és az alperest a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint a felperes felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére kötelezte.

Az illetékeljegyzési joga folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésének megfelelően köteles az állam javára, külön felhívásra megfizetni.

Budapest, 2013. november 14.

Dr. Bartal Géza s.k. a tanács elnöke, Dr. Farkas Attila s.k. előadó bíró, Dr. Simonné Dr. Gombos Katalin s.k. bíró